

Český svaz házené
Zátopkova 100/2, Praha 6, 160 17
www.chf.cz

PROJEKT ZÍSKÁVÁNÍ A PŘÍPRAVY NOVÝCH ROZHODČÍCH

Kopřivnice a Praha
červen – říjen 2012

PROJEKT

ZÍSKÁVÁNÍ A PŘÍPRAVY NOVÝCH ROZHODČÍCH

OBSAH:

	strana
1. Cíl	2
2. Zaměření	2
3. Úvod	3
4. Legislativní podklad	3
5. Fáze projektu	3
6. Aktivity v jednotlivých fázích	4
6.1 iniciální vytvoření zájmu	4
6.2 práce s kandidáty	4
6.3 perspektivní rozhodčí	4
6.4 kariéra	4
7. Popis projektu podle věkových kategorií	5
7.1 věková kategorie 14 – 15 let	5
7.2 věková kategorie 16 – 17 let	5
7.3 věková kategorie 18 – 19 let	6
7.4 věková kategorie 20 a více let	6
7.5 kategorie: končící hráči nad 25 let	6
8. Organizační zajištění	7
8.1 Doba trvání projektu	7
8.2 Činnosti KR ČSH	7
8.3 Sekretariát ČSH	7
8.4 Krajské komise rozhodčích	8
9. Finanční rozpočet	9

1. CÍL PROJEKTU : získat nové kandidáty a udržet je jako aktivní rozhodčí

2. ZAMĚŘENÍ:

- a) mladí házenkáři nepokračující ve vrcholové házené ve věku 15-21 let
- b) končící aktivní hráči libovolného věku
- c) ženy a dívky
- d) diváci

3. ÚVOD

V souladu s tendencí ČSH podporovat rozvoj házené mládeže, přistoupila komise rozhodčích ČSH rovněž k některým koncepčním změnám, jež by se v první řadě měly dotýkat podpory zapojení nových, především mladých rozhodčích – kandidátů do řízení mistrovských i nemistrovských soutěží. Hlavním smyslem tohoto projektu je vytvořit podmínky a ustálený rámec pro přípravu mladých rozhodčích a tak výrazně přispět k omlazení a zejména rozšíření sboru rozhodčích.

Během posledních 10-15 let došlo a nadále dochází k výraznému zmenšování sboru rozhodčích ČSH. Počet rozhodčích v krajích výrazně limituje možnost obsazení soutěží především mládeže, přičemž o kvalitě těchto rozhodčích už vůbec žádná diskuse neexistuje. Vrchol pomyslné pyramidy dosud na velmi dobré, mezinárodně oceňované úrovni představují již pouze mezinárodní rozhodčí, ale dále ve všech výkonnostních skupinách působících v soutěžích ČSH chybí nejen technická kvalita, ale často rozhodčí nenaplňují ani osobnostní předpoklady, které například pro řízení vrcholných soutěží dorostu považujeme za nezbytné.

Tento projekt má za úkol přivést nové kandidáty na roli rozhodčího rychleji k reálné praxi a udržet a dále vzdělávat a rozvíjet ty, kteří prokážou dostatečné předpoklady pro činnost rozhodčího.

4. LEGISLATIVNÍ PODKLAD

Přiměřené paralelní úpravy legislativy – Zásad školení rozhodčích licence C a Zásad licencování rozhodčích – by měly umožnit rychlejší zapojení nových rozhodčích během tohoto projektu do řízení utkání žactva v krajích. Při úspěšném působení během prvního roku potvrzujícím zájem a schopnosti rozhodčího dále pokračovat, budou pokračovat ve školení s celkově navýšeným rozsahem lekcí. Sekundárním efektem je efektivnější vynakládání prostředků na vzdělávání na straně komisí rozhodčích (cíleně na kandidáty, kteří mají zájem, výdrž a alespoň minimální předpoklady) i samotného kandidáta.

5. FÁZE PROJEKTU

Předkládaná koncepce se skládá ze 4 klíčových fází:

1. fáze – **vytvoření zájmu** – krajské svazy házené + oddíly + KR ČSH
2. fáze – **práce s kandidáty** – krajské svazy házené + KR ČSH
3. fáze – **perspektivní rozhodčí** – krajské svazy házené + KR ČSH
4. fáze – **kariéra** – Český svaz házené – KR ČSH

Těžiště naplňování koncepce tohoto projektu bude spočívat jak na krajských komisích rozhodčích, které by měly zintenzivnit svou dosavadní činnost, tak zejména na KR ČSH, která bude řídit realizaci této koncepce a koordinovat jednotlivé kroky a opatření. KR ČSH zároveň osloví - prostřednictvím sekretariátu ČSH zašle motivační dopis - všem oddílům a klubům sdruženým v ČSH.

6. AKTIVITY V JEDNOTLIVÝCH FÁZÍCH

6.1. iniciální vytvoření zájmu

- oslovení klubů
 - o web
 - o dopis
- oslovení veřejnosti
 - o web
 - o plakáty

6.2. práce s kandidáty

- vytipování v oddílech
- evidence KR
- základní školení licence C
- praktické zkoušky s pozorovatelem
- řízení krajských soutěží žactva
- povinné doškolení nových držitelů licence C
- řízení všech soutěží v rámci kraje
- vrcholoví hráči – přímá alokace mentora KR ČSH

6.3. perspektivní rozhodčí

- sledování členy KR
- specializovaný kurz pro mladé rozhodčí
 - o KHN (kempy házenkářských nadějí, Nymburk)
 - o PHC (Prague handbal Cup, Praha)
 - o případně další, nejlépe na Moravě
- doporučení
- postup do skupiny IV soutěží ČSH
- pozorování členy KR ČSH
- získání vyšší licence
- opakované testování znalostí a fyzické kondice
- postup do skupiny III soutěží ČSH
- zpětná vazba
 - o rozhodčímu
 - o krajské KR
 - o klubu

6.4. kariéra

- určení kandidátů pro postup do skupiny II
- zkušební nominace na utkání vyšší úrovně/soutěže
- projekt mladých rozhodčích EHF
- získání licence A
- opakované sledování členy KR

7. POPIS PROJEKTU PODLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ

KR ČSH předpokládá, že realizací projektu se specifickými aktivitami pro jednotlivé kategorie adeptů lze získat **ročně** 20 perspektivních rozhodčích v celém ČSH. Bude záležet zejména na aktivitě jednotlivých krajských svazů a jejich komisí rozhodčích. Plán - tři standardní školení licence C v jednotlivém rozsahu nejméně 20 vyučovacími hodinami, plus následně pokračování školení v následujícím roce

7.1. věková kategorie 14 – 15 let

S podporou krajských svazů házené zajistit spolupráci v oddílech s jednotlivými trenéry a funkcionáři tak, aby uveřejnili ve svých halách a hřištích informační plakát (příloha) a také aby hráči při tréninku byli aktivně zapojováni jako rozhodčí v tréninkové fázi hry na obě branky nebo na jednu branku, systém obrana útok. Je zapotřebí využít osobního pocitu (odhadu) trenérů a funkcionářů na výkony jednotlivých hráčů v roli rozhodčího a to zejména na zájem o tuto činnost, na dobrý cit pro hru, výrazný personální projev a akceptování od ostatních hráčů. Na základě těchto poznatků doporučit jednotlivé hráče krajským komisím rozhodčích pro další spolupráci. Využít zejména stávající hráče, kteří již mají zkušenost s řízením žákovských utkání projektu 4+1. Dále je pro tuto první fázi nezbytné, aby členové komisí rozhodčích v jednotlivých krajích získali přehled o hráčích, kteří z různých důvodů končí svou hráčskou kariéru. Jedná se o potenciální rozhodčí. Relativně příhodný vstupní věk je určitou výhodou a předpokladem pro úspěšnou kariéru mladého rozhodčího. Při vhodné motivaci, odborné přípravě a zkušeném uvedení do rozhodování utkání, by mělo vést tohoto mladého rozhodčího – kandidáta k pozdějšímu zapojení se do vrcholných soutěží a vytvořit si tak i předpoklady pro svou další mezinárodní kariéru. KR ČSH vyzve k součinnosti krajské KR, aby tyto vyžadovaly od organizačních pracovníků klubů a oddílů v krajích nahlášení jednotlivců k evidenci potenciálních kandidátů získání licence rozhodčího.

7.2. věková kategorie 16 – 17 let.

Komise rozhodčích jednotlivých krajských svazů házené využijí nahlášené talenty, popřípadě hráče, kteří ukončili svojí aktivní činnost v kategorii žáků či mladšího dorostu, pro řízení některých z přátelských turnajů mini žactva, projektu 4 +1, mladších a starších žáků.

Krajské komise rozhodčích zajistí proškolení rozhodčích z pravidel házené a legislativních předpisů. Na základě provedeného školení budou rozhodčím této věkové skupiny vystaveny licence rozhodčího C podle „Zásad školení rozhodčích licence C“. Tato licence bude rozhodčího opravňovat k řízení samostatných utkání v těchto výše uvedených kategoriích řízených krajskými svazy. Plán počtu školení 3-5 v celé ČR ročně, organizačně zajistí krajské KR v součinnosti s KR ČSH, která vyšle lektory na náklady ČSH (KR ČSH). Účastníci školení vždy hradí alespoň minimální účastnický poplatek.

Specifickým prvkem před zahájením řízení turnajů v této kategorii je zajištění jednotného trika s motivačním nápisem na zádech, žluté a červené karty pro tyto začínající rozhodčí z důvodů zvýšené motivace pro tuto činnost. Zajistí komise rozhodčích ČSH.

Krajské komise rozhodčích zajistí účast svých členů a provede kontrolu znalosti pravidel a jejich základní výklad. V průběhu turnaje bude s těmito kandidáty spolupracovat, průběžně doplňovat znalosti pravidel, upozorňovat na chyby způsobené v průběhu rozhodování a zároveň je připravovat ke školení pro získání licence C.

7.3. věková kategorie 18 – 19 let

Pro tuto fázi je nezbytné apelovat na lektorský sbor na všech úrovních tak, aby školení a semináře měly jednotný obsah, aby byly obsahem a formou atraktivní a mladé kandidáty motivovaly a neodrazovaly.

Pro získání rozhodčího licence C platí „Zásady školení rozhodčích licence C. Obsahem školení je teoretická výuka, praktická část řízení utkání i písemný test z pravidel házené a legislativních předpisů. Úspěšné absolvování školení rozhodčího licence C opravňuje absolventa požádat o vystavení licence rozhodčího C se všemi náležitostmi dle ustanovení Licenčního řádu ČSH.

Rozhodčí této fáze řídí utkání v krajských soutěžích – 5. skupina ČSH. Komise rozhodčích ČSH využije tyto rozhodčí na vybrané celostátní soutěže žactva v počátečních fázích (žakovská liga) a nižší celostátní soutěže s asistencí pozorovatele delegovaného KR ČSH.

Rozhodčí po absolvování úvodní části školení C dostanou tričko „young referee“. Možná varianta: perspektivní jedinci by mohli požádat KR ČSH na základě doporučení krajské KR o finanční příspěvek na standardní vybavení rozhodčího (jeden dres a krátké kalhoty).

7.4. kategorie 20 a více let

Krajské komise rozhodčích ve spolupráci s KR ČSH navrhnou kandidáty na postup do 4. skupiny rozhodčích na úroveň soutěží ČSH. Semináře rozhodčích v těchto fázích by se měly zaměřovat především na sjednocování výkladu sporných pravidel, na rozборы utkání a vzájemnou výměnu názorů. Neměly by být pouze výkladem pravidel, ale spíše praktickou činností s aktivním zapojením účastníků – účast na seminářích organizovaných KR ČSH.

Pro perspektivní rozhodčí této kategorie bude uspořádán zvláštní jednodenní seminář, případně budou někteří z nich přizváni na semináře nejvyšších kategorií rozhodčích ČSH a měli by bojovat o nominaci do programu mladých rozhodčích EHF (YRP).

7.5. kategorie: končící hráči nad 25 let

Pro vytipované osobnosti, které získají licenci C - například končící hráči/hráčky nejvyšší soutěže – připraví KR ČSH na základě projednání s krajskou KR a samotným rozhodčím individuální plán postupu a přidělí mu „mentora“, který s ním bude pravidelně pracovat. V ideálním případě bude takový „dospělý talent“ moci postupovat každý rok o jednu úroveň výše, tedy během 5 let se dostat do nejvyšší soutěže.

8. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

8.1. Doba trvání projektu

Projekt by měl trvat 3 roky s vyhodnocováním v KR ČSH 2x ročně, s předložením zprávy Exekutivě ČSH po každém ročníku.

Čerpání výdajů standardně přes sekretariát ČSH, každou výdajovou položku musí potvrdit předseda KR ČSH.

8.2. Činnosti KR ČSH

1. sestavení motivačního dopisu na oddíly a jeho distribuce prostřednictvím sekretariátu ČSH;
2. vytvoření a obsluha komunikačního kanálu – e-mail young.referee;
3. zaúkolování krajských KR v souvislosti s povinnou evidencí uchazečů, potažmo vyvíjení tlaku na oddíly a kluby v součinnosti s krajskými KR;
4. příprava plakátu, zajištění tisku a distribuce prostřednictvím sekretariátu ČSH;
5. získání červených a žlutých karet pro rozhodčí, jejich distribuce na školeních;
6. návrh trikotů pro držitele dočasné licence rozhodčího C, zajištění nákupu, potisku a distribuce na školeních;
7. delegace lektorů na školení;
8. účast členů KR na utkáních řízených krajským svazem házené;
9. určený člen KR ČSH (V.Simu) vede celý projekt, další 2 členové KR ČSH spolupracují;
10. další určený člen KR ČSH zajišťuje komunikaci s krajskými KR - J.Větrovský a M.Bečička.
11. projednávání jednotlivých položek rozpočtu projektu s prezidentem svazu / s ekonomickou komisí – předseda KR ČSH.

8.3. Sekretariát ČSH

Standardní podpora (komunikace, vyřízení dokladů a plateb) jako při ostatních aktivitách KR ČSH

8.4. Krajské KR

Spoluúčast krajských svazů házené a především aktivní zapojení členů krajských komisí rozhodčích, respektive dalších osob, které KSH pověří a podpoří při práci na tomto projektu, je klíčovým faktorem úspěchu celého projektu.

Neexistuje přitom žádná legislativní opora pro tlak na kluby či jednotlivé členy ČSH, aby jakkoli aktivity související s rozhodčími podporovali. Tento projekt sice navrhuje drobné finanční bonusy pro svazy vázané na počet nových rozhodčích, ty však nemohou mít jiný než symbolický význam.

Úspěšný start projektu vyžaduje následující zapojení ze strany každého krajského svazu:

- a) Určení konkrétního kontaktního partnera pro projekt získávání a přípravy nových rozhodčích, kterým typicky zřejmě bude předseda či některý člen krajské KR;

- b) Vytvoření a vedení základní evidence uchazečů na úrovni kraje;
- c) Nastavení přímé a pravidelné (nejméně 2x ročně) komunikace se všemi kluby v rámci kraje o problematice rozhodčích, především o získávání nových adeptů pro funkci rozhodčího:
 - vytipování členů a příznivců klubu (hráčů, rodičů...) vhodných nebo doporučených k vyzkoušení, oslovení
 - upozornění pro hráče končící kariéru např. v dorostu ze zdravotních či jiných důvodů
 - krátké vystoupení na výroční schůzi klubu k problematice rozhodčích
- d) Popis a konkrétní vysvětlení aktuální situace v obsazování utkání rozhodčími v daném kraji s důrazem na motivační faktory:
 - v každém fungujícím klubu musí být zastoupeny všechny role – hráči, trenéři, rozhodčí, funkcionáři, sponzoři, diváci – a pokud klub nemá žádného aktivního rozhodčího, nemůže správně fungovat
 - více rozhodčích v kraji znamená kratší cestování a nižší náklady
 - aktivní rozhodčí v klubu je zdrojem nových a objektivních informací o pravidlech a další legislativě
 - nadávat na rozhodčí nepřináší žádný efekt, lepší je zkusit to sami
- e) Vytipování alespoň jednoho mentora, neboli zkušeného / bývalého rozhodčího, který bude s perspektivními kandidáty a mladými rozhodčími pracovat (jeho činnost bude finančně podporována z projektu a odborně ze strany KR ČSH);
- f) Uspořádat každé 2-3 roky školení pro nové rozhodčí licence C ve vlastní režii s využitím dotace ČSH na náklady spojené s lektory;
- g) Podpořit účast vlastních nových kandidátů na školení rozhodčích licence C například příspěvkem na účast, úhradou noclehu a podobně.

9. FINANČNÍ ROZPOČET

Jednotlivé výdajové položky projektu budou zařazeny do rozpočtu KR ČSH a postupně projednávány a odsouhlasovány na úrovni ekonomické komise ČSH, m.j. v návaznosti na postup přípravy projektu a úspěšnost oslovení nových kandidátů. Rozpočet každého semináře v rámci projektu počítá s příspěvkem samotných účastníků.

zpracovali:
Vangelis Simu, Jiří Konečný